

2015-05-10

TJÄNSTESKRIVELSE
SOCN 2015/354-700

Socialnämnden

Kartläggning av hemlöshet inom socialtjänsten

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

På uppdrag av Social-och äldrenämnden (hösten 2014) genomförs en kartläggning av hemlöshet inom socialtjänsten i Nacka kommun utifrån Socialstyrelsens kriterier av hemlöshet. 606 personer befinner sig i någon situation av hemlöshet. De allra flesta bor i långsiktiga boendelösningar via kommunen. Merparten av personer i hemlöshet bedöms klara av ett eget bostadskontrakt med eller utan stöd från socialtjänsten. Socialtjänsten bör särskilt uppmärksamma den grupp barn som befinner sig i akut hemlöshet samt den grupp vuxna som inte bedöms klara av ett eget bostadskontrakt utifrån individuella faktorer som psykisk ohälsa och missbruk.

Ärendet

På uppdrag av Social-och äldrenämnden (hösten 2014) genomförs en kartläggning av hemlöshet för människor som är aktuella inom socialtjänsten i Nacka kommun. Kartläggningen är en del av ”boendeuppdraget”, vars målsättning är att skapa riktlinjer inom kommunen för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Syftet med kartläggningen är att ta fram underlag som kan ge ökad kunskap om hemlöshetens omfattning och om de personer som befinner sig i hemlöshet.

Kartläggningen omfattar hemlösa personer som varit i kontakt med socialtjänsten i Nacka kommun under vecka 44, 2014. Kartläggningen har genomförts genom att samtliga handläggare som arbetar med myndighetsutövning inom socialtjänsten besvarat digitala enkäter. I enkäterna används Socialstyrelsens fyra definitioner av hemlöshet: akut hemlöshet, institutioner/kategoriboenden, långsiktiga boendelösningar via kommunen och eget ordnade kortsiktiga boendelösningar.

Under mätveckan befann sig sammanlagt 606 personer i någon situation av hemlöshet. Gruppen består av ungefär lika många kvinnor som män. 405 personer befann sig inom långsiktiga boendelösningar via kommunen, de flesta hade sociala kontrakt. 93 personer

befann sig i akut hemlöshet, 57 personer i egna ordnade kortsiktiga boendelösningar och 51 personer på institutioner eller kategoriboenden. Övervägande delen (94 procent) är aktuella inom individ- och familjeomsorgen.

För den grupp på cirka 200 personer som befinner sig i akut hemlöshet eller i andra tillfälliga boendelösningar eller på institution utan ordnad bostad inför utflytt riskerar hemlösheten skapa eller förstärka sociala problem. Möjligheten att klara sig själv utan stöd från socialtjänsten minskar. För merparten av personerna som befinner sig i hemlöshet är det inte ett akut problem. De bor i långsiktiga boendelösningar via kommunen och deras situation är stabilare.

En stor andel av personerna som befinner sig i hemlöshet bedöms klara av ett eget boende med eget kontrakt utan stöd från socialtjänsten. Det är inte individuella sociala problem som ligger till grund för hemlösheten utan strukturella faktorer som bostadsbrist och/eller arbetslöshet som gör att dessa personer har svårt att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden. Socialtjänsten löser idag bostadsproblem för ett stort antal personer där de bakomliggande orsakerna är integrations-, arbetsmarknads- och bostadspolitiska frågor.

Den grupp som bedöms klara av eget bostadskontrakt men med stöd av socialtjänsten består av ca 200 personer. För dessa personer har socialtjänsten i första hand ett ansvar att erbjuda individuellt riktat stöd snarare än bostäder. I kombination med socialtjänstens insatser behövs även andra åtgärder för att dessa personer ska komma in på den ordinarie bostadsmarknaden.

Socialtjänsten har stort ansvar för den grupp på 40 personer som inte bedöms klara av ett eget bostadskontrakt utifrån individuella faktorer som psykisk ohälsa, missbruk och fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. De flesta av dessa personer befinner sig under mätveckan på olika institutioner eller i mer långsiktiga boendelösningar via kommunen. Ett fåtal personer befinner sig i akut hemlöshet. Bostad är viktig faktor för framgångsrik rehabilitering.

Kartläggningen visar att det under mätveckan är 194 föräldrar som lever med sina barn på heltid eller deltid, som befinner sig i någon form av hemlöshet. Antal barn som befinner sig i hemlöshet under mätveckan är 369. De flesta barnen bor med sina föräldrar i långsiktiga boendelösningar via kommunen. Det finns dock en grupp barn och unga som befinner sig i akut hemlöshet eller i kortsiktiga boendelösningar. Det finns anledning för socialtjänsten att uppmärksamma dessa barns behov då en ostabil boendesituation i hög grad påverkar deras övriga levnadsförhållanden.

Ekonomiska konsekvenser

Ingen ekonomisk analys har gjorts i samband med kartläggningen. Det står dock klart att hemlöshet får ekonomiska konsekvenser för kommunens ekonomi på flera nivåer.

Konsekvenser för barn

Hemlöshet har en negativ påverkan på barn och ungas livssituation. Bostaden fungerar som en trygg bas i barn och ungas liv, en plats för återhämtning och vila. De barn och unga som lever under ostabila bostadsförhållanden är en utsatt grupp. Det finns en risk att övriga livsområden påverkas negativt som skolgång, fritid, hälsa, känslö-och beteendemässig utveckling och kamratrelationer.

Bilagor

1. Rapport om kartläggning av hemlöshet inom socialtjänsten.

Stefan Heinebäck
Enhetschef
Individ och familjeomsorgen

Åsa Dyckner
Planerare/utvecklare
Sociala Kvalitetsenheten